

"Кар 13"

А К Т
лісопатологічного обстеження

30 липня 2018р.

м. Лиман

Нами, начальником відділу нагляду та прогнозу ДСЛП «Харківлісозахист» Кучерявенко Т.В., головним лісничим ДП «Лиманське лісове господарство» Донецького ОУЛМГ Валковським Є.І., інженером охорони та захисту лісу ДП «Лиманське лісове господарство» Олейником С.М. в присутності лісової охорони Дробишевського, Краснолиманського та Ямпільського лісництв в період з 19 по 20 липня 2018 р. було проведено поточне вибіркоче лісопатологічне обстеження в осередках масового розмноження звичайного соснового пильщика *Diprion pini* та соснового п'ядуна *Bupalus piniarius* на площі 200,0га. Мета обстеження – визначення якісних показників стану популяцій вказаних видів. Лісопатологічне обстеження проведено методом околоту крони модельних дерев на ентомологічний полог (в осередку соснового п'ядуна) та контрольним відбором коконів з лісової підстилки для аналізу на реактивацію (в осередку звичайного соснового пильщика). Після відбору коконів з природного середовища, вони були додатково проаналізовані у лабораторних умовах (при середньодобовій температурі повітря у приміщенні 22°C). За таких умов процес виходу з діапаузуючого стану відбувається дещо скоріше, ніж у природних умовах існування коконів у лісовій підстилці.

У таблиці 1 наведено результати околоту крони модельних дерев та лабораторного аналізу коконів ЗСП, відібраних під час обстеження.

Квартал	Пошкодження крони у минулому році, %	Кількість гусениць СП на модельне дерево, шт.	Відсоток реактивації ЗСП за даними лабораторного нагляду, %	Примітки
Дробишевське лісництво				
25	26-50%	60	11,8	Соснові насадження класифіковано як комплексний осередок звичайного соснового пильщика та соснового п'ядуна
36	26-50%	100	9,5	
46	26-50%	64	7,6	
138	26-50%	160	8,8	
141	51-75%	80	10,1	
142	26-50%	120	12,3	
147	51-75%	68	10,8	
148	26-50%	180	10,0	
154	51-75%	48	9,6	
161	26-50%	156	6,3	
Краснолиманське лісництво				
2	76-100%	-	9,5	Соснові насадження класифіковано як осередок звичайного соснового пильщика
80	до 25%	-	10,2	
82	до 25%	-	9,6	
174	26-50%	-	8,9	
121	26-50%	-	11,9	
187	51-75%	-	12,0	
235	51-75%	-	9,1	
272	26-50%	-	10,3	
275	до 25%	-	9,4	
Ямпільське лісництво				
39	51-75%	88	11,3	Соснові насадження класифіковано як комплексний осередок звичайного соснового пильщика та соснового п'ядуна
42	51-75%	152	10,5	
56	26-50%	200	9,1	
80	76-100%	44	10,3	
81	51-75%	124	10,4	
82	до 25%	160	11,1	
83	до 25%	180	9,6	
103	26-50%	188	12,0	
109	51-75%	96	11,8	
121	26-50%	220	10,5	

На час проведення лісопатологічного обстеження гусениці соснового п'ядуна знаходяться у II віці. Довжина гусені від 0,6 до 0,8см. Ширина головної капсули не перевищує 0,6мм. На самосіві та нижніх гілках крони соснових насаджень присутні типові пошкодження (зазубрювання), які наносять гусениці молодшого віку. Пошкодження свіжі (виступають крапельки смоли від ушкодження). Гусениці СП, які були оглянуті після околоту на ентомологічний полог, достатньо активні та не мають зовнішніх ознак ураження ентомофагами або хворобами.

Висновки та рекомендації:

За даними, отриманими під час проведення лісопатологічного відмічається спалах масового розмноження соснового п'ядуна, особини якого (гусениці) на час проведення лісопатологічного обстеження мають високі показники життєздатності.

За даними додаткового аналізу коконів ЗСП, відібраних з природних умов, відмічається часткова реактивація із діпаузи, яка в середньому по ДП «Лиманське лісове господарство» складає 10,1%. При цьому паразитованність коконів складає 19,7%; хворі (мікозні) - 18,3%. Еонімфа (діпаузуючий запас) складає 51,9% від кількості проаналізованого матеріалу.

Кількість виявлених гусениць СП та часткова реактивація діпаузуючого запасу ЗСП несе загрозу сосновим насадженням, яким у минулі роки були нанесені пошкодження різного ступеню (згідно градації пошкодження крони, яка прийнята у практиці лісозахисту). Незначний запас фітомаси на окремих ділянках осередку масового розмноження вказаних видів шкідливих комах (ділянки із ступенем пошкодження понад 50%) призведе до повного знищення фотосинтезуючого апарату соснових насаджень та подальшого послаблення і погіршення санітарного стану. Кормова норма 1 гусениці СП - 3,5г хвої, 1 личинки ЗСП - 0,8г.

З метою попередження подальшого накопичення шкідника у насадженнях, розширення меж зараження, а також суттєвої дефоліації асиміляційного апарату соснових насаджень та погіршення санітарного стану (послаблені насадження стають потенційним об'єктом заселення стовбуровими комахами), вважаємо за необхідне провести обробку у насадженнях Дробішевського, Краснолиманського, Ямпільського лісництв у II-III декадах серпня.

Підписи:

Начальник відділу нагляду та прогнозу
ДСЛП «Харківлісозахист»

Т.В. Кучерявенко

Головний лісничий
ДП «Лиманське ЛГ»

Є.І.Валковський

Інженер охорони та захисту лісу
ДП «Лиманський ЛГ»

С.М.Олейник